

2. Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Α. Πριν την Ελληνική Επανάσταση (1774 – 1821)

Αιτίες Ανάπτυξης

α) Έξοδος Ρωσίας στη
Μαύρη Θάλασσα

β) Ανάπτυξη εμπορίου
στα λιμάνια της
περιοχής (Οδησσό) και
της Μεσογείου

γ) Συνθήκη Κιουτσούκ-
Καϊναρτζή (1774) –
προστασία ελληνικών
πλοίων

δ) Γαλλική Επανάσταση –
Ναπολεόντειοι πόλεμοι –
διάσπαση ηπειρωτικού
αποκλεισμού –
εξαφάνιση γαλλικών
πλοίων από την Α.
Μεσόγειο

Β. Κατά τη διάρκεια της Επανάστασης (1821 – 1830)

Αιτίες Παρακμής:

- α) Μετατροπή του ελληνικού στόλου σε πολεμικό
- β) κλείσιμο των δρόμων του εμπορίου
- γ) καταστροφή ή παρακμή παραδοσιακών ναυτικών κέντρων (Ψαρά, Γαλαξίδι)

Όμως

απέμειναν η προδιάθεση για τη θάλασσα και η γνώση των ναυτικών υποθέσεων

Γ. Μετά την Επανάσταση (1830 – 1919)

Νέα εμπορικά
κέντρα:

ΣΥΡΟΣ

Λόγοι Ανάπτυξης:

- α) κατά την Επανάσταση, δέχτηκε κύμα προσφύγων από Χίο -είχαν ναυτική πείρα
- β) στρατηγική θέση – στο κέντρο του Αιγαίου – πάνω στη διαδρομή που συνέδεαν Στενά, Μαύρη Θάλασσα και μεσογειακούς δρόμους εμπορίου
- γ) δυναμική παρουσία ελληνικών παροικιών στα εμπορικά κέντρα: λιμάνια Ν.Ρωσίας, εκβολές Δούναβη, Κων/λη, Σμύρνη, Αίγυπτος

Ανοδική πορεία της ελληνικής ναυτιλίας

- Αύξηση του αριθμού και της χωρητικότητας των πλοίων

1840: χωρ. 100.000 τόνοι

1866: »» πάνω από
300.000 τόνοι

- Έντονες αυξομειώσεις κατά την περίοδο αντικατάστασης από ατμόπλοια
- Δημόσια έργα εξυπηρετούν τη ναυτική δραστηριότητα – λιμάνια, σύστημα φάρων

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΜΕΣΑ 19^{ΟΥ} αι.

- Συγκροτημένες προσπάθειες για είσοδο της ελληνικής ναυτιλίας στην εποχή του ατμού
- Αλλαγή εφοπλιστικών σχέσεων – κεφάλαια από εταιρείες, κράτος, τράπεζες, ομογενείς

ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΛΛ. ΑΤΜΟΠΛΟΪΑΣ:

- α) περιορισμένη διαθεσιμότητα κεφαλαίων
- β) αυξημένος επιχειρηματικός κίνδυνος

Τελευταία 10ετία 19^{ου} αι.

Αισθητή παρουσία της ελληνικής ατμοπλοΐας

1890: 97 ατμόπλοια

1901: 191 ατμόπλοια

1912: 389 ατμόπλοια

Λόγοι

- α) κυριαρχία Ελλήνων στις μεταφορές του Δέλτα του Δούναβη
- β) κίνηση στο Δούναβη

Συνέπειες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου

- Καταστροφές
- Οικονομικές και πολιτικές αλλαγές στα κράτη του Εύξεινου Πόντου – αλλαγή δεδομένων
- 1919: υποδιπλασιασμός του εμπορικού στόλου σε σχέση με το 1914